

Megváltozott az élet

a cséplőgépeknél is

A harmincötös Hofherr-tractor ellenállhatatlan erővel hajtja a hatalmas 47 collos cséplőt. Csak úgy nyeli a hosszúszálmájú rozst. Az etető szakszerű mozdulattal eresztgeti bele a kévéket és gyorsan tűnik el a kis asztag minden kévéje a cséplőgép feneketlen gyomrában. A zsákokban gyorsan szaporodik a szem, a dolgozók kenvere. Azt gondolhatnánk, hogy évek óta mindig így van ez, és semmi változás nincs, a dorozsmai szérűskertben. És valóban az asztagokat most is olyan sorokba rakták, mint régen, a szalmát, polyvát is úgy rakják össze kicséplés után, mint a felszabadulás előtt, a dolgozók is olyan porosak, mint máskor. Mi hát

a változás?

Ezt maguk a dolgozók mondják meg.

A gép zúgása elhalkul, lerántják a nagy szíjat, újra állítanak. Az etető, Zádori Dávid megtöri izzadt, poros homlokát és lejön a létrán. Mozdulatlan látszik már nem először teszi meg ezt az utat a cséplő tetejétől a földig. Nyolc éve etető cséplőgépénél. Sok gabonát beleeresztett már nyolc év alatt a gépbe, de ilyen lelkiismeretesen még soha nem dolgozott, mint az utolsó években. Tisztaban van azzal, az etető lelkiismeretes munkájától nagyban függ, hogy sok-e a szemvesztés, vagy sem.

A felszabadulás előtt

nem volt értelme a lelkiismeretes munkának, csak azon voltak, hogy minél többet keres-sünk — mondja. — Nem néztünk a minőségre, mert olyan keveset kaptunk, hogy még megfeszített munkánk után is alig érte el heti keresetünk az egy mázsát.

Sokszor hét-nyolc héten keresztül is cséplte a gép, de amikor a géprészért a dolgozók a géptulajdonosnál a zsákok tartották, csak nagyon kevesen csorgott bele a kenyérnekvaló. Alig tudtak hat-hét mázsát keresni pedig igen sokat dolgoztak még éjjel is. Abban a pár mázsza gabonából vékony szelet kenyeret lehetett vágni a Zádori Dávid öttagú családjának is.

A géptulajdonos

nem törődött azzal, hogy a dolgozó mit ad a gyermekeinek enni. Éhes? — Dolgozzon többet — gondolta. Mintha nem dolgozott volna kora hajnaltól késő éjszakáig a gépmunkás. Ő bizony nem adott többet 3—3 és fél százaléknál. A nagyobb részt — a hat-hét százalékat pedig — a géptulajdonos raktárába szállították. Azért jutott a dolgozók-nak kevés kenyér, mert a kulák-nak sok volt. Ha baleset érte a dolgozót a gépnél, az az ő baja volt. Ki törődött vele? Senki. Most másképp van. A dolgozók állama gondoskodik a dolgozókról: minden gépmunkás OTI-tag.

Pusztamérgesen ma befejezik a cséplést

Még zúgnak a gépek, csendes durrólással zizeg a kalász, amint a sinek elkapiák és belegyűrik a cséplő belsejébe. Dolgozó paraszt-ságunk igyekezik a gabona aratás-ával, behordásával, a cséplőgépek dolgozói pedig sietnek elcséplni, hogy a magyar dolgozó nép kenyere minél előbb a raktárakba kerüljön. A felszabadulás előtt sokszor ilyenkor indultak meg a cséplőgép-ek az Alföldön. Most azonban a terv-szerű gazdálkodás eredményeké-pen már vannak községek, amelyek befejezték a cséplést, vagy a csép-lés befejezése előtt állanak.

Pusztamérgesen ma száz százalé-kosan befejezik a cséplést. Üllés község, Bördány 29-re, Domaszka pöntekre, Mórahalom, Dorozsma, Sándorfalva ugyancsak ezen a hé-ten akarják befejezni a cséplést. Szegeden előreláthatólag 31-én fe-jeződtek be a cséplési munkálatok.

Ma a dolgozók nem három, ha-nem hat, az etetők pedig mint szakmunkások külön tíz száza-lékat kapnak.

Hogyan használta ki a kulák a szakmunkást a felszabadulás előtt? Ennek igen sok módja volt. Zádori Dávid még

élénken visszaemlékezik

azokra az időkre amikor csak azért, hogy a cséplőgéphez el-mehessen etetőnek, egy hetet ingyen kellett javítani a kulák gépjén és mégis csak 3—3 és fél százalékot kapott.

Lapozzuk fel a mázsakönyvet. Ez a gép még aránylag igen ke-veset cséplte el, mégis 1800 má-zsa körül jár három heti teljesít-ménye. A dolgozóknak három hét alatt is — pedig nem egyszer meg kellett állni az időjárás mi-att — közel van a keresetük az öt mázsához. Régen, ha megsza-kadtak, sem tudtak többet keres-ni egy mázsánál hetenként, most pedig majdnem minden héten el-éri, vagy megközelíti keresetük a két mázsát. Rövidebb idő alatt is jóval

több kenyérnek való

jut a dolgozók élelscamrájába —

mert kevesebb jut a cséplőgép-tulajdonosoknak. Nem hízhathat már a dolgozók zsírján, mint ré-gen. A dolgozók pedig nyugod-tan nézhetnek a tél elé, mert aki négy-... hetet eltölt nyáron a cséplőgépénél, annak nem kell azon törnie a fejét: vajjon lesz-e a családnak télen kenyere?

Ez a magyarázata annak, hogy miért dolgoznak olyan lelkesen, szorgalmasan a cséplőgépek dol-gozói Dorozsman, de mindenütt másutt is az országban.

A szakszervezeti bizottság munkájának bolsevik módszere

A Párt aktivái segítségével úgy irányítja a szakszervezeti munkát, hogy abban érvényesül-jenek a bolsevik munkamódsze-rek. Az üzemek szakszervezeti bizottságai a Párt vezetése mel-lett kiváló munkát végeznek. A szakszervezeti taggyűléseken a szakszervezeti bizottságok be-számolnak munkájukról, a tag-ság pedig önkritikával és éles elvi kritikával támogatja a ve-zetőség munkáját.

A néphez hű értelmiségi dolgo-zók Szegeden is minden erejükkel segíteni igyekeznek a koreai nép szabadságharcát anyagi felajánlá-sokkal, de ezzel együtt minél jobb munkateljesítményekkel is. Tudják, hogy a dolgozók államának erősí-tésével az egész békétáborot erősítik, békénk megvédését segítik elő.

Ennek a gondolatnak alapján szü-letett meg az a nagyjelentőségű tu-dományos munkafelajánlás is, amely a Szegedi Tudományegyetem békévédelmi bizottsági gyűlésén hangzott el. Itt dr. Bácskay Gyula tanársegéd a korrozió kutató labo-ratorium nevében mondott felszólá-lásában bejelentette, hogy a fasisz-ták esztelen pusztítása következté-ben tönkrement és az ötéves 'erv keretében megépítésre kerülő buda-pesti Boráros-téri híd rozsdaeleni védelmét jövő év februárja helyett

már idén decemberre kidolgozzák, hogy az így megnyert idő továbbá nemzetgazdaságilag is fontos kér-dések megoldására fordítsák és ez-zel a béke, az emberiség boldogsá-lásának ügyét szolgálhassák.

— Világosan áll előttünk, — hogy mi történik Koreában. Látjuk, hogy mi az imperialisták célja: a háború. Mi a béke hívei vagyunk s a laboratóriumokban a Párt vezeté-sével békés építő munkát akarunk végezni. Látjuk, hogy a koreai kér-dés mindannyiunk ügye. Az üzemi dolgozók munkafelajánlásokkal és anyagiakkal sietnek kifejezésre jut-tatni együttérzésüket. Mi az ipari dolgozók példája nyomán a tudo-mány eszközeivel sietünk a békés, építő munka segítségére.

újság segítségével széles körben ismertette

a kiváló munkások tanácsait

A szakszervezeti bizottság jó munkájának köszönhető, hogy ma 30 olyan brigád dolgozik a gyárban, amely a megtakarított anyagból állít elő kiváló minő-ségű termékeket.

A dohánygyár szakszervezeti bizottságának elnöke, Kondraso-var elvtársnő munkája példa ar-ra, hogyan kell dolgozni a szak-szervezeti funkcionáriusnak. Az ő kezdeményezésére építették új-já a hitleristák által elpusztít-ott üzemi úttörőtábor. Kondra-sova nem riadt vissza a nehé-zségektől. A pártbizottság és a szakszervezeti bizottság segítsé-gével a dolgozók tömegeire tá-maszkodva, jól megszervezte a munkát, előteremtette a szüksé-ges anyagot és a munkaerőt. Az úttörőtáborban jelenleg már

400 gyermek üdül

Kezdeményezőkésség és a Párt határozatainak következe-tes végrehajtása jellemzi a „Krasznij Akszaj“-gyár szak-szervezeti bizottságának tevé-kenységét. Amikor az ország él-üzemeiben kezdett elterjedni a gyorsvágás módszere, a szak-szervezeti bizottság a munkások, technikusok és mérnökök bevo-násával hoztál elő a gyorsvágá-son alapuló technológia bevezeté-séhez.

A gyár kovácműhelyében má-jusban emelkedett a selejt. A szakszervezeti bizottság tagjai vizsgálatot tartottak és ebbe be-vonták a dolgozókat, valamint más műhelyek szakembereit. Ki-derült, hogy a selejt növekedése

a tervfegyelem elhanyagolásának

következménye. A tervfegyelem pedig azért lazault meg, mert a műhely vezetői nem ellenőrzik a munkafolyamatot. A szakszervezeti bizottság taggyűlésén éle-sen megbeszélte Verholomov mű-helyvezető tevékenységét. A hi-bák feltárása a fogyatékoságok kiküszöbölését eredményezte.

A szakszervezeti bizottságok mindenütt igyekeznek jó munkát végezni. Az igyekezet azonban önmagában vége nem elegendő. A jó szándékot szervező munká-val kell egyesíteni és a termelés-sel kapcsolatos határozatok vég-rehajtását ellenőrizni kell. Döntő jelentőségű a feladatok

következtetés végrehajtása.

Belefolni valamilyen feladat megoldásába és aztán elhanya-golni a feladatot — ez nem bol-sevik munkastílus. A szakszerve-zeti vezetők munkamódszer te-kintetében is a Bolsevik Párt ta-pasztalataira kell, hogy támasz-kodjanak. Ha a szakszervezeti bizottság jól dolgozik, ha a szakszervezeti munkában érvényesül a Párt ve-zetése, akkor szakadatlanul emel-kezik a munka termelékenysége is, lehetővé vá-lik az elavult nor-mák megdöntése és az új nor-mák alapján a dolgozók eredmé-nyesen építhetik a kommuniz-must.

Uj terrorhullámmal „ünnepelte“ a Tito-banda az 1941-es felkelés évfordulóját

„Az elmúlt hetekben ünnepel-ték Jugoszlávia különböző ré-szein az 1941. évi felkelések év-fordulóját. Az ilyen napok előtt, amelyek emléke még jobban fel-ébreszti a jugoszláv népben a Szovjetunió és Sztálin elvtárs iránti odaadó szeretetet, —

Titókat a hideg rázza fél-lelmükben — írja a levélíró. — Ezért fo-kozták a terrort és a letartóztá-tásokat. Így akarják elfojtani az esetleges lázadásokat.

Június második felében Bo-szanszka Krajina volt Titóék számára a „veszélyes“ terület, ahol felkeléstől kellett tartaniok. Ezért a banja lukai, mrkonjics-grádi és jacei járásba elküldték a hírhedt „KNOJ“, vagyis a ju-goszláv népvédelmi hadtest. Kül-önleges „repülő osztagait“. Az osztag csoportokra oszlott és el-helyezkedett az egyes járások-ban, mégpedig olyan paraszto-k-nál rekvirált szállást magának.

akikről tudta, hogy nem hívei a Tito-rendszernek.

A felkelés évfordulója előtt néhány nappal megkezdődtek Boszanszka Krajina különbö-ző járásában a nagy letar-tóztatások. A „gyanús“ sze-mélyeket ott tartóztatták le, ahol éppen megtalálták őket, az utcán, a mezőkön vagy a munkahelyeken.

Letartóztatták többek között az „Elektra-Boszna“ üzem igaz-gatóját, Rajacsics mérnököt, a „Granap“ igazgatóját, Raza elvtársnőt, az ifjúsági vezetőt, Cse-dot, a Jajce járási közbíróját. Spadijer tanítót és másokat. A jacei üzemekben és infézmények-ben 33 munkást tartóztattak le.

A letartóztatottak valamen-nyien párttagok és résztvet-tek a népi felszabadító har-cokban. A letartóztatottakat a banja-lukai hírhedt börtönbe, a „Fekete házba“ vit-ték, ahonnan előzőleg szaba-

donbocsátották az usztasá-kat és a esetnikeket.

A letartóztatásokat követő „pártértekezleten“, melyen jelen volt Peko Dapcevic tábrnok, Tito egyik leghűségesebb lakája is, néhány titóistán kívül senki sem szólalt fel és nem volt haj-landó elítélni a letartóztatott elvtársakat. Dapcevic kényte-len volt megállapítani hogy „az értekezlet békülékeny magatar-tást tanúsított a Tájékoztató Iroda határozatával szemben“.

A felkelés évfordulójának nap-ján, amikor a Lakva-hegyen ün-nepséget rendeztek, egy boszniai miniszter mondott beszédet.

Rágalmazta a Szovjetuniót és Sztálin elvtársat. A nép azonban már beszéde kezde-tén tüntetőleg hátat fordí-tott neki.

maid mintegy ezren hazafias da-lokba kezdtek, éltették a Szov-jetuniót és Sztálin elvtársat és félbeszakították a szónokot.

Mindketten továbbtanulunk

népi demokráciánk szá-mára, Fekete Károly elvtárs orvostanhallgató — aki maga is dolgozó kis-paraszt gyermeke —, el-határozta, hogy felkeresi a felmaradót.

Szívesen, örömmel fo-gadták Laurinyecéknél Fekete elvtársat, de a beszélgetés során kide-rült, hogy Laurinvec Er-zsébethez más szándékai vannak, mint a tovább-tanulás. „Férjhez szeret-nék menni, s a végleg-nyem nem akarja, hogy továbbtanuljak“ — val-lotta be végre.

A vonat csak reggel indult tovább, így Feka-te elvtársnak bőven ju-tott ideje a beszélgetés-re. Laurinyecék szívesen is beszélgettek vele éle-tükről, a falu életéről, arról a hatalmas válto-zásról, amely a felszaba-dulás után bekövetkezett, amely számukra is a bol-dogabb, jobb, szabad éle-tet hozta. A vacsora után megérkezett a völgyégy is, Beládi Kálmán tiszt-viselő, egy vasúti altiszt fia. Vele együtt jött át Darida Mária, aki jelen-leg a DEFOsz-nál dol-gozik. Így a beszélgetés ismét az egyetemre, a tanulásra, a fiatalok sor-ására terelődött. Fekete elvtárs lelkesen, színte-neküziesedve beszélt ar-ról az új diákletről, azokról a széleskörű le-

hetőségekről, amelyeket Pártunk, népi demokrá-ciánk biztosított az egye-temi, főiskolai fiatalok számára. Az érdeklődés egyre jobban nőtt beszé-de során, s a búcsúzás me-legal készségében már valami igéretfele is benne volt.

Korán reggel még a vonatindulás előtt meg is jelent újból Darida Mária, hogy átadja felvé-teli kérvényét. Fekete elvtárs boldogan hozta a kérvényt Szegedre, de nemsokára rá itt újabb kellemes meglepetés érte. Szerdán délelőtt a felvé-teli vizsgára nemcsak Da-rida Mária jött el, ha-nem vele jött Laurinyec Erzsébet is, sőt még a völgyégyét is magával hozta.

Nagyon meglepett, amit az egyetemről, a to-vábbtanulásról hallot-tunk, — mondotta kissé szégyenlősen, de biztos elhatározással Laurinyec Erzsébet. — Különösen a gyógyszerész pálya iránt érzünk nagy ked-vet, ezért határoztuk el, hogy mindketten tovább-tanulunk.

Darida Máriának in-kább a biológia iránt nyílt meg jobban az ér-deklődése a már itt hal-lottak alapján. Nővény-nemesítő intézetnél szer-etne majd dolgozni s biz-tosan meg is lesz erre

a lehetősége.

A jó felvilágosító mun-ka és a népi demokrá-ciánk, öt éves tervünk ál-tal nyújtott óriási lehe-tőségek megismerése így segített hozzá három dolgozó fiatal a tovább-tanuláshoz, s így biztosí-tott új szakemberjelölte-ket a szocializmus építé-séhez.

Nem marad el azért az esküvő sem. Nem kell várni vele, mint régen, a felszabadulás előtt, a-mikor a továbbtanulás, lakás, ellátás ezer meg ezer gondot jelentett s a mindennapi kenyérgon-dok akadályozták a ta-nulást. Östől kezdve ugyanis új diákszálló-rendszer s különféle ösz-töndíj biztosít nyugodt tanulást, nyugodt megél-hetést az arra érdemes fiataloknak. Ebből kif-i-zethetik a diákszálló dí-ját, amely fűtést, világí-tást, ágyneműt, ruhamo-sást biztosít számukra, sőt kifizethetik a teljes ellátást biztosító menza díját is és még mindig közel 200 forint marad havonta kettőjük szá-mára. Erre, de mégis jellemző ennek a három fiatalnak a példája. Új diákleletet s a benne ki-alakuló új típusú embert mutatja, de vele együtt azokat az óriási lehe-tőségeket is, amelyeket a Szovjet Hadsereg által hozott felszabadulás után Pártunk nyitott meg, a magyar fiatalság előtt.